

דף קיג.

עין משפט א.

אור"ח סימן שיז סעיף ד

ה. דלי הקבוע בכור קושרים אותו באבנט אבל לא בחבל ל', וכדלי שאינו קבוע מותר אפי' בחבל שאינו של קיימא.

עין משפט ב.

אור"ח סימן שיז סעיף א
עין לעיל דף קיא: עין משפט אות ב

עין משפט ג.

אור"ח סימן שיז סעיף ה

ה. ו. לעשות רק עניבה מותר מ' דלאו קשר הוא.
הגה: ואפי' עשה קשר אחד למטה נ' ועליו עניבה נוהגים היתר.

עין משפט ד.ה.

אור"ח סימן שיז סעיף ז

ז. מטלטלין חבל של גרדי, (פי' אורג), לקשרו באבוס ובפרה, ולא חיישינן שמא יתיר ראש האחד ויניח ראש השני קיים, אבל חבל דעלמא לא; וה"מ לקשרו באבוס ופרה; אבל אם היה קשור באבוס ורוצה לקשרו בפרה, או אם היה קשור בפרה ורוצה לקשרו באבוס, מותר בכל חבל.

עין משפט ט.

אור"ח סימן שב סעיף ג

ג. מקפלים בגדים בשבת ל' לצורך השבת ללובשם בו ביום, ודוקא

ל. כי בחבל זה קשר של קיימא ואסור.

מ. ברייתא בשבת קי"ג וכחכמים, ואפי' שהעניבה מתקיימת כך לעולם ובלבד שלא קשר מתחת לעניבה, כה"ח אות נ"ח.

נ. ודוקא בקשר העומד להתירו ביומו, אבל באין עשוי להתירו ביומו כגון בלולב וכיוצא בו אסור, אלא א"כ עשה ב' עניבות זה על זה ללא קשר כלל מותר. כ"כ הט"ז בס"ק ז'. ומ"א ס"ק ט"ו. כה"ח אות נ"ט.

ס. משום שמתקמטים אם אינם מקופלים, רש"י בדף ק"י.

ו. וכתבו התוס' שם דמכאן למדנו שאסור לקפל טליתות של ביהכנ"ס לפי שהם צורך מחר, ב"י. ומשחרית לצורך מנחה מותר.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

שהמקפל אדם אחד ^ע, ובבגדים חדשים ^פ שעדיין לא נתכבסו ^צ והם לבנים ואין לו להחליף באחר, אבל אם חסר אחד מן התנאים אסור. ויש מי שאומר שלקפלו שלא כסדר קיפולו הראשון מותר בכל ענין ^ק ונראין דבריו.

עין משפט י. אר"ח סימן רפב סעיף ב

ב. ישתדל שיהיו לו בגדים נאים לשבת ^ר, ואם א"א לו לפחות ישלשל

ו מציעים המטות בשבת אם אוכלים באותו חדר אבל אם זה בחדר נפרד אין להציעם בשבת, כה"ח אות כ"ג.
 ע. ולקפל על ספסל הוי כב' בני אדם ואסור, מירושלמי.
 פ. ו כשעושה עירובי תבשילין וחל יו"ט בע"ש מותר לקפל הטלית ביו"ט לצורך מחר שהוא שבת ודוקא בחדשים, אבל בישנים שהקיפול תיקון להם אסור, ורע"א כתב דמותר אפי' בלא הניח עירובי תבשילין, כה"ח אות כ"ו.
 צ. אבל בנתכבסו שהקיפול מועיל להם הוי מתקן מנא ואסור. שם אות כ"ז.
 ק. ו אפי' בישנים, ואפי' בב' בני אדם או על ספסל, ומשמע אפי' אינו צריך לבו ביום, ומ"מ דוקא בגדים שלבש בשבת, אבל בלא לבש אותם בשבת בכל ענין אסור, כה"ח אות ל'. וכן הוא דעת מר"ן כדעה זו. כה"ח אות ל"א.
 ו טלית מצוה אם יתקלקל הדרו ע"י שישנה קיפולו הראשון יש להתיר לקפלו כסדר קיפולו הראשון בשבת, ובפרט בטלית שהיא משבת לשבת, ואם אינה מתקלקלת בהידורה גם אם יקפלה שלא כדרך קיפולו הראשון יש להחמיר. כה"ח אות ל"ב.
 ו מצנפת לתקנה על הראש בשבת מותר, אבל מצנפת שצריך לתקנה על דבר מה ואח"כ מניחים אותה על הראש אסור לעשותה בשבת משום מתקן מנא. כה"ח אות ל"ג, מרב פעלים ח"א סי' כ"ו.
 ר. ו דכתיב וכבדתו ודרשו שלא יהיה מלבושך בחול כמלבושך בשבת, שבת קי"ג ע"א. ועוד כדוגמת המלכות שאנו בניה ע"פ ספר התיקונים, בתיקון כ"ד. ובעת שאדם ילבש בגד שבת בע"ש יכוון לשם זהריאל, וכוונה זו מועילה מאוד אל האדם כדי שימשיך את הקדושה אליו, כה"ח אות כ"ד.
 ו גם צריך שהאדם ילבש בגדי לבן ולא בצבעים אחרים, ולפי הגוון והצבעים שמתלבש בעוה"ז בשבת כך יתלבש בעוה"ב אחר פטירתו ביום השבת. ועיין שם במעשה נורא. ואל יפחות מד' בגדים לבנים שהם כנגד ד' אותיות הוי', משער הכוונות דף ס"ג ע"א. וברב פעלים ח"ד סי' י"ג כתב דאין צריך להחליף גם הנעלים והביא ראייה מירושלמי דשבת פ"ו הלכה י"ב, אבל ממידת חסידות נכון להחליף ואפי' כובע נכון שיהיה לו לשבת. כה"ח אות כ"ה.
 ובמקום שרובם לובשים שחורים בשבת לא ילבש לבנים בפרהסיא אך מדברי האר"י ז"ל אין בכך שום יוהרא, כה"ח אות כ"ו.
 אבל צריך להחליף בגדיו בשבת שלא יהיה נראה כנוהג אבלות בשבת, כה"ח אות כ"ז.
 ו טוב שיהיה לו טלית אחרת לכבוד שבת, וישארו עליו בגדי שבת עד אחר סעודה רביעית, שם אות כ"ח.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

בגדיו ^ש שיהיו ארוכים כמדת העשירים היושבים בביתם כדרך כבוד.

עין משפט כ. או"ח סימן שו סעיף א

א. מהכתוב "וכבדתו מעשות דרכך ממצוא חפצך" דרשו חז"ל חפצך אסורים ואפי' בדבר שאינו עושה שום מלאכה כגון רק לעיין בנכסיו ולראות מה צריך למחר ^ת, וכן ללכת לפתח העיר כדי שימהר לצאת בצאת השבת לבית מרחץ ^א אסור. וכן אין מחשיכין על התחום ^ב כדי לשכור פועלים.

הגה: וה"ה דאסור לטייל בשבת ^ג כדי למצוא סוס או רכב או ספינה.

א. ב. מחשיך אדם על התחום להביא בהמתו שיצאה מחוץ לתחום, וי"א דאם אין הבהמה יכולה ללכת ברגליה כגון בטלה קטן אינו רשאי להחשיך עליו כיון דאינו רשאי להביאו שאסור בטלטול כבעל חי שהוא מוקצה.

עין משפט ל. או"ח סימן שו סעיף ו

ז. חפצי שמים מותר לדבר בהם בשבת כגון חשבונות של מצוה ^ד

ש. שלא ילבשם כדרך שלובשם בחול. וילבש בגדים נאים לקבל השבת ולא כאותם הנוהגים ללבוש הבגדים הנאים בשחרית ביום שבת, גם הנשים ילבשו בגדים נאים לפני הדלקת נרות משום שאז מקבלת השבת.

ת. שבת ק"נ, ועירובין ל"ח-ל"ט. ואסור לאדם ללכת בתוך שדותיו וגנותיו לראות מה הן צריכין ואיך פירותיהן שהרי עוסק בחפציו בשבת, ואפי' שאינו ניכר כלל אסור. ח"א אות ב'.

א. שכן היו בזמנם בתי מרחצאות מחוץ לעיר.

ב. היינו לקרב עצמו בשבת עד סוף התחום ולהחשיך שם שיהיה קרוב למקום הפועלים, אבל על דבר המותר רשאי להחשיך כגון להביא בהמתו שיצאה מחוץ לתחום.

ג. משמע דאפי' בתוך התחום אסור והמ"א בס"ק ג' כתב דאינו אסור אלא דוקא שניכר הדבר שלצורך הסוס הוא מטייל, אבל לדעת הח"א כלל ס' אות ב' דגם זה נקרא עוסק בחפציו אע"פ שאינו ניכר כלל אסור, כה"ח אות ט'.

ד. ומותר לחשב מה שצריך לסעודת מצוה, כתובות דף ה', מ"א ס"ק י'.

ולפסוק צדקה ^ה ולפקח על עסקי רבים ^ו, וכן לשדך ולארס ^ז, ללמד תינוק אומנות ^ח והיינו לדבר אם רוצה להשתכר, אבל לשוכרו בשבת ולהזכיר לו סכום מעות אסור.

הגה: י"א דבמקום שנוהגים ליתן לקורא בתורה לעשות מי שברך ונודרים לצדקה לחזן אסור לפסוק בשבת כמה יתן, אך המנהג להקל ^ט כיון שמותר לפסוק לצדקה.

דף קיג:

אור"ח סימן שז סעיף א

עין משפט א.

א. "ודבר דבר" דרשו חז"ל שלא יהיה דבורך של שבת כדבורך בחול ^י.

ה. אף דאין מקדישין בשבת כמ"ש בסי' של"ט סעיף ד', כתב הר"ן שלא אסור אלא להקדיש כלי ידוע משום דנראה כמקח וממכר אבל לא אסרו לחייב עצמו לגבוה בדיבורו, ועיין עוד בכה"ח אות מ"א.

ודוקא קניית המצוה מותר אבל קניית מקומות בביהכנ"ס דזה דבר שיש בו ממש אסור, וכן אתרוגים לאחר גמר מצוותן מן הקהל אין לזה היתר בשבת, ויש ליזהר בזה, כה"ח אות מ"ב.

ו. כתב הב"י בסי' תקכ"ז דהמרדכי סובר דאסור לתת לחבירו בשבת ויו"ט מתנה אלא לצורך מצוה או לצורך שבת, מ"א ס"ק ט"ו, כה"ח אות מ"ד.

אסור ליתן לחבירו משכון אלא א"כ לצורך שבת או צורך מצוה, שם אות מ"ה.

ז. ומתנות לחתן וכלה אפשר דלשמח אותם ופעמים הם עניים מותר. שם.

בשו"ת כתב סופר חא"ח סי' נ"ט התיר לתת פרתו לגוי בשבת במתנה לפני שתלד כדי להפקיע ממנה קדושת בכור, ועכ"פ המיקל לא הפסיד. כה"ח אות מ"ח.

מקח וממכר בשבת בין בפה ובמסירה אסור גזירה שמא יכתוב. רמב"ם פ' כ"ג הלכה י"ג.

י. פי' לעיין ולחקור בדברים בלא מלאכה.

י. ויש ליזהר שלא לקנות בקנין סודר רק בתקיעת כף לבד. כה"ח אות נ'.

ח. דזה ג"כ מצוה, שאם אין לו אומנות עוסק בגזל, מ"א ס"ק י"ג. ועיין בסוף קידושין איזה אומנות מצוה ללמד את בנו, וגם צריך שיעשה אצל אומן ירא שמים שלא ילמד ממעשיו.

ט. גם אם החזן עשיר כיון שנותנים לו זה כדי שיתפלל הוי צורך מצוה, מ"א ס"ק ט"ו. ואסור להביא בשבת לביהכנ"ס דבר ואפי' ס"ת כדי להקדישו ויש ליזהר להקדישו מע"ש.

י. לקרוא עיתונים אסור כיון שיש בהם ידיעות במשא ומתן כ"כ בשאלת יעב"ץ סי' קס"ב. ועיין בכה"ח אות ס' בנשבע לפרוע ליום פלוני וחל אותו יום בשבת.

י. שבת קי"ג, ומשער הכוונות דף ע"ד ע"ד כתב שהאר"י ז"ל היה נזהר מאוד שלא לדבר בלשון לעז ביום שבת לא בלילה ולא ביום רק כשהיה צריך איזה דרוש כדי שיבינו העם,

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ע"כ אסור לומר דבר פלוני אעשה למחר ^ב או סחורה פלונית אקנה למחר, ואפי' בשיחת דברים בטלים אסור להרבות.

הגה: אנשים שסיפור החדשות עונג להם מותר לספרם בשבת ^ל, אבל מי שאינו מתענג מזה אסור לאומרם כדי שיתענג חבירו.

עין משפט ב. או"ח סימן שו סעיף ה

ט. הרהור בעסקיו מותר ^מ, אך משום עונג שבת מצוה שלא יחשוב בהם כלל ^נ ויהיה בעיניו שכל מלאכתו עשויה ^ס.

עין משפט ג. או"ח סימן שא סעיף ג

ג. הגיע לאמת המים שאסור לעבור בה שמא יבא לידי סחיטה ^ע, יכול

גם היה נזהר שלא לדבר שיחה בטלה או דיבור חול אפי' בלשון הקודש, וכן היה נוהג ביו"ט.

כ. אבל אם הוא דבר מצוה מותר, ברכי יוסף אות א'.

אסור לקרוא בספר כדי להכיר מקום הצריך הגהה למחר, אבל אם מכוין לקרות בו ואגב אם ימצא טעות יגיהנה למחר מותר, הרדב"ז בסי' תר"צ. לשבת בחנות של גוי בשבת אסור אפי' אינו שותפו, כה"ח אות ו' מזקן אהרן. לספר מאהביו שמתו, או שהן בצער אסור, מספר חסידים סי' ק"י. אל ידור אדם במקום שיש שוק הגויים בשבת בשכונתו, כי א"א שלא יחטא בדבריו או בשום דבר. מ"א ס"ק ג'.

ל. ואין זה משנת חסידים, והנשמר מלדבר דברי חול קדוש יאמר לו, ואפי' לומר לחבירו בוקר טוב בשבת במקום זה יש לומר לו שבת שלום לקיים זכור את יום השבת לקדשו, של"ה.

מ. שבת ק"ג. דכתיב ודבר דבר, ודרשו דיבור אסור הרהור מותר, דמילת דבר מיותרת, ומטעם זה מותר לעיין במלאכה אסורה בשבת הנעשית ע"י עכו"ם כדי להתלמד לעשותה כמעשהו ובאופן שלא יהיה טורח בעיון זה, ברכי יוסף אות י"ב. הרהור מתוך הכתב אסור, כ"כ בשאלת יעב"ץ סי' קס"ב, וברכי יוסף אות י"ג. אם יש לו מתוך הרהור בעסקיו טרדת הלב או נדנדוד דאגה אסור. כה"ח אות ע"א. נ. כדי שלא יבא להיות טרוד ויבטל עונג שבת.

ואם המחשבה עונג לו כגון בהוצאת חופת בנו או בתו כיון ששמחה היא לו מותר. ס. וזהו שכתוב ששת ימים תעבוד "ועשית כל מלאכתך" דאין אדם יכול לעשות כל מלאכתו בשבוע אחד, אלא יראה בעיניו שכל מלאכתו עשויה ואין לך עונג גדול מזה, טור. ע. הגם שאסור משום שרייתו זהו כיבוסו כתבו התוס' בדף קי"א דלא אמרינן כן אלא ביש בבגד טינוף, ועוד דלא אומרים כן בדבר שאינה נראית ליכלוך, וי"א דכאן מיירי בבגדים של עור וצ"ע.